Redacțiunea, Administrațiunea Tipografia:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoielă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 97. Brașovŭ, Lunĭ, Marțĭ, 3 (15) Maiu 1888.

Brașovŭ, 2 Maiu st. v. 1888.

Erĭ, în Dumineca Tomii, ḑi memorabilă în istoria Românilorŭ din monarchia habsburgică, s'a sĕvĕrșitŭ în Viena cu mare pompă inaugurarea monumentului gloriósei împĕrătese *Maria Teresia*.

Împrejurarea, că acéstă strălucită festivitate, pentru care s'a alesŭ ḑiua de 13 Maiu, aniversarea ḑilei nascerei marei împĕrătese, a cădutŭ tocmai acuma când și noi Românii serbămŭ aniversarea ḑilelorŭ de redeșteptare la o nouă viață națională de sine stătătóre în concertulŭ popórelorŭ monarchiei, ne readuce în memoriă cu îndoită putere epoca domnirei de patru-ḑecĭ de anĭ a împĕrătesei Maria Teresia.

Fost'a acéstă epocă plină de marĭ încercărĭ pentru monarchiă, dér și bogată de succese în ce privesce progresulŭ și întărirea ei în întru și în afară. Pentru noi Românii în deosebĭ ea a fostŭ de mare importanță, căcĭ tocmai în acelŭ timpŭ începură a străbate în sînulŭ poporului nostru primele raḑe de lumină prin întemeierea scólelorŭ din Blașiu și prin zelulŭ înfocatŭ alŭ câtorva dascălĭ și apostolĭ naționalĭ eșițĭ din cursulŭ filosoficŭ și teologicŭ dela Roma.

Sub domnirea împĕrătesei, a căruia monumentŭ fù desvĕlitŭ erĭ în capitala Austriei, s'au întrodus și în Ardealŭ primele reforme administrative menite a ușura întrucâtva sórtea țĕranilorŭ, carĭ gemeau sub jugulŭ iobăgiei. Acéstŭ scopŭ l'a urmăritŭ Maria Teresia prin mai multe rescripte, între carĭ celŭ mai importantŭ este celŭ dela 1769 cu „punctele regulative“, care stabilea ḑilele de lucru cu palma și cu vita spre a pune óre-care stavilă abusului domnilorŭ feudalĭ.

Maria Teresia a înființatŭ și granița militară în Transilvania și a redicatŭ acéstă provincia la 1765 la rangulŭ de mare principatŭ.

Câtŭ de greu era însĕ de a face sĕ se realiseze, față cu sistemulŭ încarnatŭ feudalŭ ce domnea pe atuncĭ, și cele mai primitive dorințe de îndreptare ale generósei împĕrătese, s'a doveditŭ în timpulŭ domnirei fiului ei, a împĕratului Iosifŭ II, când poporulŭ nemulțumitŭ s'a rĕsculatŭ.

Orĭ și câtŭ de anevoiósă a fostŭ însĕ opera reformelorŭ începută de Maria Teresia și continuată de Iosifŭ II și deși n'a avutŭ resultatele așteptate, faptŭ este și rĕmâne, că în acestŭ periodŭ s'a aruncatŭ de cătră apostolii românismului semența redeșteptării nóstre naționale, care a rĕsăritŭ apoi cu putere înainte cu patruḑecĭ de anĭ în memorabilele adunărĭ naționale din Dumineca Tomii și dela 3 (15) Maiu 1848.

Romanulŭ, care a păstratŭ și păstrédă în totdéuna cea mai mare și vină recunoscință pentru cei ce i-au făcutŭ unŭ bine, trebue sĕ-șĭ reamintéscă cu pietate timpurile gloriósei domnirĭ a împĕrătesei Maria Teresia, carĭ deși au fost destulŭ de triste și dureróse în raporturile sale cu domnii feudalĭ, totușĭ au facutŭ cu putință ca sĕ încolțéscă semența, ce avea menirea a rĕsări odată pentru binele și prosperarea neamului românescŭ din acéstă monarchiă.

Austria și Rusia.

Pentru a ilustra relațiile dintre Rusia și Austro-Ungaria sĕ citămŭ următorulŭ faptŭ după „Pester Lloyd“:

Locotenentul-generalŭ rusescŭ Heins, ducêndu-se cu adjutantulŭ sĕu Szwecszenikoff în Italia, trecênd pe la Viena, a fostŭ rugatŭ, la intrarea sa pe teritoriulŭ Galițianŭ, sĕ 'șĭ arate pașaportele. Acestea conținêndŭ informații contradicĕtóre asupra scopului călĕtoriei, generalulŭ a fostŭ împedicatŭ d'a 'șĭ urma călĕtoria și rugatŭ sĕ se ducă de o cam dată la Lembergŭ, unde a fostŭ pusŭ sub paza poliției. Generalulŭ Heins și adjutantulŭ sĕu nu șĭ-au putută urma drumulŭ de câtŭ după o désă schimbare de depeșĭ între Lembergŭ și Viena.

Francia și Germania.

In ḑiua de 10 Maiu n. s'a ținutŭ la Trocadoro în Parisŭ sĕrbătórea distribuțiunei premiilorŭ pentru copii asistațĭ dela Societatea Alsațo-Lorena. D-nulŭ Siegfried, deputatŭ din Parisŭ, care presidă acéstă sĕrbătóre, a rostitŭ unŭ discursŭ în care a ḑisŭ, că unŭ resbelŭ între Franța și Germania ar fi o mare nenorocire pentru amêndouĕ popórele; acestŭ resbelŭ ar aduce calamitățĭ neprevĕḑute de nimenĭ. Din contră înțelegerea între cele douĕ popóre ar fi fórte folositóre pentru toțĭ. Lucrulŭ este evidentŭ. Décă acéstă înțelegere este greu de făcutŭ pentru momentŭ, ea este posibilă pentru viitorŭ. Esistă între Francia și Germania nișce cause de antagonism, dér causele acestea ar putea dispărĕ décă ar fi cu putință sĕ se dea la o parte cestiunea Alsațo-Lorenei și acésta într'unŭ modŭ pacificŭ dându-se Germaniei compensațiunĭ legitime. D-nu Siegfrid reamintesce vorbele împĕratului Frideric asupra bine-facerei păcei. La sfĕrșitulŭ discursului sĕu, d-lŭ Siegfried a ḑisŭ, că părerile lui n'arŭ pută fi considerate decâtŭ ca o ilusiune; dér va veni timpulŭ când vorŭ fi recunoscute ca singurulŭ mijloc pentru depărtarea crisei de care sufere Europa întrégă. Trebue ca vorbele inscrise la monumentulŭ lui Wihelm III sĕ fiă realisate: „Dreptatea este educatórea popórelorŭ.“

Agenții rușĭ în Orientŭ.

Reproducemŭ după „Românulŭ“ următórele rêndurĭ din ḑiarulŭ bulgarŭ „Zvoboda“, care fată cu atentatulŭ dela palatulŭ din Bucurescĭ, nu potŭ fi trecute cu vedorea:

Intrigile agențilorŭ rușĭ au adusŭ pe statele micĭ din peninsula balcanică într'o situațiune fórte seriósă.

Nicĭ unulŭ din aceste state nu póte sĕ se ocupe cu afacerile sale interne și sĕ petrécă în liniște.

Misiunea agențilorŭ rușĭ este d'a organisa comploturĭ contra domnitorilorŭ acestorŭ țĕrĭ.

Fiăcare din aceste guverne, care urméză o politică națională și independentă, este combătutŭ și persecutatŭ de acești agențĭ prin totŭ felulŭ de mijlóce.

Sĕ nu mai vorbimŭ de Bulgaria, care încă de multŭ este condamnată la mórte. Nicĭ România, nicĭ Serbia, nicĭ Grecia nu se găsescŭ în situațiune mai favorabilă.

Și tóte aceste lucrurĭ nu vorŭ puté reveni la mersulŭ lorŭ firescŭ, până când Europa nu va pune pe Rusia la loculŭ care i se cuvine.

Regele și Regina Serbiei în Viena.

Ḑiarului „Pester Lloyd“ i-se scriu din Belgradŭ următórele:

Vi-s'a comunicatŭ nu de multŭ pe cale telegrafică, că Regele Milanŭ se va duce, probabilŭ în celŭ mai apropiatŭ viitorŭ, la Viena. Acestŭ „viitorŭ celŭ mai apropiatŭ“ pare a fi sositŭ acum, pentru că în cercurile cele mai bine informate se vorbesce cu tótă siguranța, că regele peste câte-va ḑile va lua drumulŭ spre reședința monarchiei amice. Mai întâiu va sosi regina Natalia în Viena și după aceea întâlnirea pĕrechei regale nu va întârḑia.

După cum se scie, domnitorulŭ Serbiei a avutŭ, înainte de a pleca regina la Italia, cea din urmă întêlnire în Viena și acum érăși, după reîntórcerea ei din sudŭ, o va saluta totŭ în Viena. Câtŭ timpŭ va rĕmâné împreună părechia regală, nu se scie, și totŭ atâtŭ de puținŭ se póte sci încă de astăḑĭ, décă regina va veni din Viena la Belgradŭ, séu, după cum se dispusese mai de multŭ, va rĕmâné érăși în străinĕtate și va supraveghia crescerea moștenitorului corónei într'unŭ orașŭ germanŭ. Unele cercurĭ d'aicĭ voiescŭ sĕ scie, că regina va preferi d'a se reîntórce acum în patriă și aci va chibzui din nou sĕ continue educațiunea principelui. Se póte ca în acéstă privință, din aflarea împreună a părechei regale la Viena, sĕ resulte vr'o decisiune.

Precum ne comunică o telegramă de aḑĭ, Regina Serbiei se află deja în Viena. Presenței Regelui Serbiei în capitala Austriei 'i se atribue o mare însemnătate politică.

SCIRILE ḐILEI.

Cu ḑiua de erĭ, Dumineca Tomei, s'au terminatŭ pentru anulŭ acesta obicinuitele *serbărĭ ale junilorŭ*, care începŭ din ḑiua de Pascĭ și duréză tótă sĕptĕmâna. Și de astădată Junii au fostŭ necesitațĭ, din „grația“ guvernului ungurescŭ, a se lipsi de podóba insemnelorŭ tradiționale, carĭ erau de altcum considerate ca accesorii indispensabile ale acestorŭ obiceiurĭ de caracterŭ naționalŭ-religiosŭ, cu tóte acestea petrecerile lorŭ au fostŭ și de rêndulŭ acesta destulŭ de viale și interesante. A 4-a ḑi de Pascĭ, când Junii, după obiceiu, se întorceau călărĭ dintre Petri, li-a eșitŭ în Gróver spre întêmpinare unŭ publicŭ fórte numĕrosŭ din tóte classele societății, care a privitŭ cu mare interesŭ la defilarea Junilorŭ propriu ḑișĭ, Junilorŭ curcanĭ, Junilorŭ bĕtrânĭ și Junilorŭ albĭ. După Junĭ, carĭ toțĭ erau călărĭ, urma unŭ șirŭ nesfîrșitŭ de trăsurĭ. Unulŭ din junĭ, d-lŭ Gavrilescu, salută publiculŭ printr'o scurtă vorbire încheiată cu urărĭ casei domnitóre, corpului oficerescŭ și oștirei, pentru națiunea română și pentru celelalte națiunĭ conlocuitóre. La pórta cimitirului capelei române din Gróverŭ, unde suntŭ îngropațĭ Andreiu Mureșianu, Iacobŭ Mureșianu și Dimitrie Ioncioviсĭ, Junii au așeḑat și de astădată doi bradĭ șicuițĭ. Terminându-se defilarea în bubuitulŭ pistólelorŭ, publiculŭ s'a îndreptatŭ spre liceulŭ românescŭ, înaintea căruia jucau veselŭ Românii din Brașovulŭ-vechiu.

Cu ocasiunea acestorŭ petrecerĭ am avutŭ plăcerea a saluta în mijloculŭ nostru pe d-lŭ *Geani*, fostulŭ ministru românŭ de justiția, și pe d-lŭ *Vintilă Rosetti*, redactorulŭ „Românului“ cu soțiile d-lorŭ. Dênșii au luatŭ parte și la petrecerea reuniunei sodalilorŭ.

***

Cetimŭ în fóia *neaoșe* unguréscă „Pester Lloyd: „In contra învĕțătorului evang. din Blenocz Carol Salva, care a edatŭ călindarulŭ panslavistŭ „Domovy Kalendar“ și a agitatŭ în acela contra națiunii maghiare, se pornise cercetare disciplinară. Senioratulŭ din Hont a condamnatŭ pe Salva la perderea postului de învĕțătorŭ și sentința a fostŭ aprobată de senatulŭ disciplinarŭ alŭ districtului Tisei. Ajungêndŭ apoi afacerea înaintea senatului generalŭ alŭ bisericii ev. conf. augsb., acestŭ forŭ a aprobatŭ sentința instanței ântêiu și așa învĕțătorulŭ a rĕmasŭ definitivŭ condamnatŭ la perderea postului.“

Sĕrmanulŭ învĕțătorŭ e aruncatŭ pe drumurĭ, fiindŭ că ține la némulŭ sĕu slovacŭ! Ce persecuțiunĭ și ce teróre!

***

Sub titlulŭ *„Gluma solomoniană a Maghiarilorŭ“* cetimŭ în „Parlamentar:“ „Cum se pricepe politica nefirescă a Maghiarilorŭ sĕ mânueze sofisteria, ne-a doveditŭ ḑilele aceste fóia oficiósă maghiară „Nemzet.“ La justa plângere a unei foi românescĭ, că popórele nemaghiare de sub coróna sf. Stefanŭ suportă numai greutățile, dér nu se bucură de drepturĭ, Pithia celŭ maghiar a rĕspunsŭ cam astfelŭ: „Cu totulŭ întorsŭ! Maghiarii suportă mai multe greutățĭ. purtândŭ funcțiunĭ și la naționalitățile nemaghiare.“ Acéstă ironiă nedémnă de o fóiă oficiósă sĕmĕnă cu următórea frasă: „Popórele nemaghiare cu nedreptŭ se plângŭ de fóme, căcĭ Maghiarii mănâncă și pentru ele.“

***

Din Cernăuțĭ 'i se comunică fóiei „Rumänischer Lloyd,“ că atâtŭ în Bucovina, câtŭ și în Galiția se facŭ *marĭ pregătirĭ de rĕsboiu*. Așa de pildă aprópe la tóte gările se construescŭ rampe; afară de orașe barace, peste râurĭ podurĭ provisorice, s'a începutŭ conscrierea cailorŭ ș. a. In Cernăuțĭ se va construi, precum se ḑice, unŭ spitalŭ militarŭ pentru 600 de ómenĭ.

***

Comuna *Soporŭ*, care aparținea până acum cerculuí de espedare alŭ oficiului poștalŭ din Ceanu-mare, s'a încorporatŭ la cerculŭ oficiului poștalŭ din *Frata*.

***

Ministrulŭ ungurescŭ de comerțŭ a permisŭ dela 3 [15] Maiu începêndŭ *importulŭ și transitulŭ* pe teritoriulŭ țĕrilor corónei ungare alŭ sdrențelorŭ funiilorŭ vechĭ, rufelorŭ și hainelorŭ folosite de proveniență din Egiptŭ. Francia, Algeria, Tunesia, Italia, Spania și Gibraltarŭ, care fuseseră oprite din causa colerei.

***

In luna lui Aprilie s'au estradatŭ din comitatulŭ *Turda-Arieșŭ* 6 pașaporte

pentru România, s'au încassatŭ în darea directă 9661 fl. 99½ cr., au rĕmasŭ restanţă 343,755 fl. 4½ cr., s'au încassatŭ în darea militară 507 fl. 75 cr., au rĕmasŭ restanţă 21,984 fl. 77 cr. Focurĭ s'au întêmplatŭ în luna acésta în 3 comune, între carĭ se află Bistra şi Zaulŭ de Câmpiă, paguba a fostŭ de 2457 fl. 40 cr., n'a fostŭ nimicŭ asiguratŭ. Starea sanitară atâtŭ a locuitorilorŭ, câtŭ şi a animalelorŭ a fostŭ favorabilă. Numai în Vereşmortŭ s'a ivitŭ o bólă epidemică între copii, bolnăvindu-se 14, dintre carĭ 5 au muritŭ.

* * *

Prima representaţiune de Sâmbătă séra a operei romantice *„Nachttager in Granada"*, de K. Kreutzer, arangiată şi esecutată de către membrii Reuniunei de cântărĭ germane din Braşovŭ, a avutŭ unŭ succesŭ strălucitŭ. Soliştii au fostŭ fórte bravĭ, corurile escelente, costumele frumóse şi întregulŭ ansamblu n'a lăsatŭ nimicŭ de doritŭ. Opera se va mai representa astăḑĭ, Lunĭ în 14, apoi Joi şi Vinerĭ în 17, 18 Maiu a. c.

Atragemŭ atenţiunea publicului asupra acestei frumóse opere. Vomŭ reveni.

Corespondenţa „Gazetei Transilvaniei."

Din protopopiatulŭ gr.-c. alŭ Sibiiului

Sibiiu, în 10 Maiu 1888.

In 24 Aprilie st. n. s'a ţinutŭ în Sibiiu sinodulŭ anualŭ protopopescŭ sub presidiulŭ Prea Onoratului Domnŭ protopopŭ Ioanŭ V. Rusu. Acestŭ sinodŭ a fostŭ alŭ 26-lea, de când se află D-sa în fruntea acestui tractŭ protopopescŭ. Dintre lucrările mai însemnate ale acestui sinodŭ, la care de astă-dată au luatŭ parte şi representanţii mirenĭ ai comunelorŭ bisericescĭ, şi se întêmplă acésta totŭ la trei anĭ, îmĭ iau voiă a aminti următórele:

1. S'a cetitŭ raportulŭ generalŭ relativŭ la desvoltarea afacerilorŭ bisericescĭ şi scolare în decursulŭ anului espiratŭ, din care se vede, că în parochia Racoviţa prin zelulŭ şi stăruinţa neobosită a parochului Petru Florianŭ, a comitetului parochialŭ şi a poporului credinciosŭ, s'a edificatŭ o nouă biserică frumósă, care deja este pusă sub coperişŭ. Suma necesară la edificarea acestui sfântŭ lăcaşŭ s'a putută înmulţi numai prin o administrare sinceră şi conscienţiósă a averei bisericescĭ din partea celorŭ chiămaţĭ.

Sinodulŭ laudă zelulŭ şi stăruinţa parochului, comitetului şi a poporenilorŭ credincioşĭ din acéstă comună şi luândŭ raportulŭ generalŭ spre sciinţă membrii presenţĭ ai sinodului se provócă la o lucrare mai intensivă şi continuă pentru înflorirea bisericelorŭ şi şcólelorŭ, cum şi a parochielorŭ peste totŭ în aceste împrejurărĭ grele pentru noi.

2. S'a cetitŭ din partea referentelui Ioanŭ Ghişoiu, administratorŭ parochialŭ în Ocna Sibiiului, raportulŭ specialŭ făcutŭ pe basa rapórtelorŭ senatelorŭ scolastice parochiale despre activitatea acestorŭ senate în decursulŭ trienului espiratŭ şi după cetire luându-se la desbatere generală se procede la desbaterea specială. Din raportulŭ acesta resultă, că în patru comune bisericescĭ anume: în Alamorŭ, Armenĭ, Bradŭ şi Ocna Sibiiului se facŭ pregătirĭ pentru ridicarea de nouĕ edificii şcolare.

Sinodulŭ laudă pe acele senate şcolastice parochiale, carĭ în decursulŭ trieniului espiratŭ au desvoltatŭ o activitate binecuvêntată pe terenulŭ propriu şi reprobă pe acele senate, carĭ n'au corĕspunsŭ pe deplinŭ dorinţelorŭ sale.

3. Espirândŭ mandatulŭ membrilorŭ vechĭ s'au făcutŭ alegerĭ nouĕ de membri în senatulŭ şcolasticŭ protopopescŭ pe trieniulŭ următorŭ, alegêndu-se la propunerea presidiului cu aclamaţiune următorii domnĭ dintre mirenĭ şi anume: membri ordinarĭ: 1. Ilustritatea Sa D-lŭ Davidŭ baronŭ Ursu. 2. D-lŭ Georgiu Bariţŭ. 3. Basiliu Popŭ de Harşianŭ. 4. Ioanŭ Creţiu, vice-notarŭ comitatensŭ. 5. Romulŭ Simu, învĕţătorŭ diriginte în Orlatŭ. 6. Nicolae Racoţia, medicŭ în Şeica mare. 7. Efraimŭ Stoica, sublocotenentŭ pensionatŭ în Vestemŭ. 8. Ioanŭ Trifu curatorŭ în Racoviţa; ér de suplenţĭ s'au alesŭ Domnii: 1. George Danilă învĕţătorŭ dirigentŭ în Racoviţa. 2. Mihailŭ Jurcescu, notarŭ în Şaldorfŭ. 3. Nicolae Grancea, învĕţătorŭ în Orlatŭ şi 4. Samoilă Florea, învĕţătorŭ în Alamorŭ.

Din clerulŭ tractualŭ s'au alesŭ ca membri ordinarĭ: 1. Petru Bradu, parochŭ şi vice-protopopŭ onorarŭ în Orlatŭ. 2. Petru Florianŭ, parochŭ în Racoviţa. 3. Teodorŭ Comanŭ; parochŭ în Vestemŭ şi 4. Dionisiu Aronŭ, administratorŭ paroch. în Gura-rîului şi notarŭ tractualŭ; ér de suplenţĭ s'au alesŭ: 1. Basiliu Busoiu, parochŭ în Buia şi 2. Nicolau Toganŭ, cooperatorŭ parochialŭ în Sibiiu.

Asemenea a decisŭ sinodulŭ a se face în tóte comunele bisericescĭ provĕḑute cu şcóle confesionale alegerĭ nouĕ de senate şcolastice parochiale pe trieniulŭ următorŭ.

4. Sinodulŭ a decisŭ a se lua nouĕ disposiţiunĭ pentru înmulţirea şi întemeiarea de biblioteci şcolastice parochiale.

5. In afacerea înfiinţării unei reuniunĭ învĕţătorescĭ presidiulŭ recércă comisiunea alésă de conferinţa învĕţătorilorŭ ţinută în 24 Iuniu anulŭ trecutŭ a raporta sinodului despre paşii făcuţĭ în causa aprobărei statutelorŭ votate în acea conferinţă, cum şi despre stadiulŭ în care se află de presentŭ afacerea reuniunei învĕţătorescĭ.

Notarulŭ comisiunei Nicolae Toganŭ raportéză, că statutele votate în conferinţa învĕţătorésca din 24 Iuniu an. trecutŭ s'au subşternutŭ Prea-Veneratului Consistorŭ Metropolitanŭ spre aprobare, de unde au fostŭ înapoiate pe lângă unele observărĭ cu acea îndrumare, ca statutele din cestiune sĕ se subştérnă în limba statului Inaltului Ministerŭ de culte şi instrucţiune publică spre îndatinata încuviinţare. Totŭ în astă causă Prea Veneratulŭ Consistorŭ Metropolitanŭ s'a dechiaratŭ, că ar fi consultŭ, ca toţĭ învĕţătorii gr. cat. din întregŭ comitatulŭ Sibiiului sĕ se constituéscă într'o reuniune.

Sinodulŭ a decisŭ în astă afacere ca sĕ se conchiame o nouă conferinţă de învĕţătorĭ din întregŭ comitatulŭ Sibiiului şi comunicându-le îndrumările primite din partea Prea Veneratului Consistorŭ Metropolitanŭ, pe basa acelora sĕ facă paşii ulteriorĭ, ce arŭ fi de lipsă. Conferinţa sĕ se conchieme după finirea anului şcol., când îşĭ va ţiné şi senatulŭ scolasticŭ protopopescŭ şedinţa sa.

6. Sinodulŭ a decisŭ a stărui şi mai departe în causa înfiinţărei de reuniunĭ de femei pentru decorarea bisericelorŭ parochiale celŭ puţinŭ în parochiele mai considerabile din protopopiatulŭ gr. cat. alŭ Sibiiului cu atâtŭ mai vêrtosŭ cu câtŭ până în presente esistau astfelŭ de reuniunĭ numai în parochia Borta şi în Sibiiu. Cea din Sibiiu s'a înfiinţatŭ numai în anulŭ trecutŭ la laudabila iniţiativă a Escelenţiei Sale D-nei baronese Elena de Popŭ şi a D-nei Maria Popŭ de Harşianu şi a adusŭ deja în primulŭ anŭ alŭ activităţii sale cele mai frumóse fructe avêndŭ pe lângă aceea deja unŭ capitalŭ inalienabilŭ de peste 130 fl. v. a. Nobilulŭ esemplu alŭ Dómnelorŭ gr. cat. şi poporenilorŭ mai de frunte din Sibiiu merită într'adevĕrŭ recunoscinţă şi laudă, ér din partea celorlalte parochii din tractŭ imitaţiune.

7. Sinodulŭ a decisŭ a se lua nouĕ mĕsurĭ pentru stêrpirea concubinatelorŭ, carĭ în unele parochii au începutŭ a se înmulţi, îndatorindŭ pe toţĭ preoţii tractualĭ a face arătare la oficiulŭ protopopescŭ despre individii concubinarĭ spre a cere de nou intervenirea oficielorŭ politice concernente faţă cu astfelŭ de nelegiuirĭ.

In urmă, conform însărcinărei primite în sinodulŭ protopopescŭ din anulŭ trecutŭ, administratorulŭ parochialŭ din Haşagŭ Nicolae Popŭ 'şĭ-a cetitŭ disertaţiunea sa asupra textului din evangelia S-lui Evangelistŭ Luca cap. 22 v. 31—32: „Simone, Simone, étă satana v'a cerutŭ pe voi sĕ vĕ cérnă ca grâulŭ, ér eu m'am rugatŭ pentru tine, ca sĕ nu scadă credinţa ta şi tu óre-când întorcêndu-te întăresce pe fraţii tĕi."

Acéstă disertaţiune ascultată fiindŭ cu atenţiune, sinodulŭ a însărcinatŭ cu ţinerea de disertaţiunĭ pentru sinodulŭ viitorŭ pe preoţii Nicolae Toganu şi Aron Mihuleţŭ, şi alegêndŭ de confesarĭ pe preoţii mai bĕtrânĭ: Petru Bradu şi Petru Florianŭ, preoţii presenţĭ şĭ-au făcutŭ mărturisirile prescrise.

Acestea suntŭ pe scurtŭ lucrările mai însemnate ale sinodului protopoescŭ micst din anulŭ acesta, după carĭ eu adaugŭ numai atâta: dée Dumneḑeu, ca aceste hotărîrĭ frumóse şi salutare sĕ se facă trupŭ spre înflorirea bisericei, scólei şi poporului nostru multŭ cercatŭ. *nt.*

Industria de casă.

(Urmare.)

B) Cursulŭ de tómnă şi érnă (1887/8).

Acestŭ cursŭ s'a începutŭ la 15 Octomvre 1887 st. v. şi duréză încă şi astăḑĭ. Orele de instrucţiune le-amŭ pututŭ fixa numai pe ḑiua de Vinerĭ a fiăcărei sĕptĕmânĭ, dela orele 2 p. m. până séra. Suma orelorŭ peste sĕptĕmână este aşa déră în timpulŭ iernii de 3, ér mai târḑiu de 5 şi de 6; cu atâtŭ mai lungă este însĕ durata cursului în raportŭ cu cea a celui precedentŭ.

Specialităţile, eserciate până acum la acestŭ cursŭ, suntŭ: împletitulŭ de paie şi papură.

Fetele au făcutŭ împletiturĭ din paie şi pipirigŭ, şi anume împletiturĭ simple în 5, 7, 9, 11 fire, împletiturĭ în colţişorĭ cu 4 fire. Unele au şi începutŭ a cóse făşiile împletite; altora, pe carĭ le-amŭ observatŭ, că nu-sŭ îndemânatice la aceste soiurĭ de împletiturĭ, lĭ-amŭ datŭ sĕ lucre cu papură. Deóre-ce însĕ nu amŭ pututŭ căpĕta paiă de împletitŭ în cantitate suficientă, nu s'au pututŭ completa până acum anumite obiecte din acestŭ soiu de materialŭ decâtŭ numai părţĭ constitutive pentru acelea.

Băieţii au lucratŭ cu papură, compunêndŭ cu ajutorulŭ undrelei obiecte de diferite mărimĭ, de diferite forme şi pentru diferite destinaţiunĭ. S'au împletitŭ şi cu mâna liberă unele obiecte după altŭ metodŭ. S'a esecutatŭ şi metodulŭ redării colorii naturale curatŭ albe obiectelorŭ isprăvite.

Pentru încuragiare amŭ rĕsplătitŭ silinţa, perseveranţa şi acurateţa învĕţăceilorŭ prin premii pentru obiecte bine lucrate, în sumă de câte 2—5 cr. de obiectŭ.

Prin Octomvre 1887 amŭ făcutŭ două escursiunĭ la Sprenghiu cu toţĭ învĕţăceii pentru de a vedé în natură unde şi cum cresce papura şi pipirigulŭ şi spre a învĕţa prin practică recoltarea apoi desfacerea, sortarea şi conservarea acestorŭ materialurĭ.

Invĕţăceĭ s'au însinuatŭ la începutŭ peste o 100. Am fostŭ necesitatŭ însĕ pe lângă tótă pĕrerea de rĕu a respinge pe unii şi anume de cei din alte comune. Astăḑĭ numĕrulŭ lorŭ e de 32 băeţĭ, 21 fete, 3 femei, la olaltă 56, dintrre carĭ

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

9

Din viéţa şi scrierile lui

Nicolau Lenau.

După isvóre străine.

VI.

Din timpulŭ acesta începêndŭ se varsă órecare lumină asupra stării lui sufletescĭ, cu deosebire în scrisorile adresate Sofiei. Relaţiunile amoróse cu Sofia erau aşa de intime' încâtŭ elŭ ispiti tóte bătăile inimei ei. Amorulŭ acesta, care ţinù 12 anĭ, până când adecă erupse grozava catastrofă în viéţa poetului, încă nicĭ până în ḑiua de adḑĭ nu 'şĭ póte avea esplicare.

Câtŭ de mare a fostŭ alipirea poetului faţă de Sofia ne arată poesia: „Zweignung" ce poetulŭ i-a adresatŭ ei când vrù sĕ'i dedice tóte versurile sale. In cele dintâiu rêndurĭ ḑice:

Din toţĭ acei ce mĕ iubiră
Şi-au înţelesŭ. ce-am cântatŭ bine,
Vorbindŭ, scriindŭ de-a mele cânturĭ,
Nimenĭ n'a priceputŭ ca tine.

Lângă aceste versurĭ alătură ce e dreptŭ şi o scrisóre în care îi spune Sofiei, că versulŭ alŭ 2-lea nu e adevĕratŭ, dér acésta nu va sĕ ḑică altceva decâtŭ că Lenau îşĭ esprimă pré marea lui încredere momentană. Sofia era convinsă despre amorulŭ lui faţă de dênsa, şi din contră, ceea ce se vede şi de acolo că ea şĭ-a sacrificatŭ pentru elŭ şi numele celŭ bunŭ. Daună că cele dintâiu scrisorĭ ce le-a scrisŭ Lenau Sofiei nu se mai află, ca sĕ putemŭ judeca şi mai bine de unde a provenitŭ acestŭ amorŭ infinitŭ. Singurŭ Schurz amintesce că într'o scrisóre îi mulţămesce Lenau pentru rĕspunsulŭ ce i l'a datŭ scrisórei sale şi o rógă ca sĕ nu se lase de pictură. Intr'unŭ modŭ aşa de pĕtrundĕtorŭ, din punctŭ de vedere aşa de înaltŭ vorbesce Lenau în scrisórea acésta despre artă şi cu deosebire despre pictura florilorŭ, încâtŭ numai modului acestuia de scriere îşĭ póte mulţămi Sofia perfecţiunea în arta picturei. Vomŭ vedé în curêndŭ cum Sofia cu orĭ-ce preţŭ voia sĕ fiă stăpână absolută peste inima lui. Totdéuna Sofia a fostŭ aceea, care l'a împedecatŭ în planurile lui de căsĕtoriă, fiindcă inima lui Lenau era slabă şi prea sentimentală, fiindcă lipsia în elŭ cu desĕvêrşire puterea pentru ruperea atâtorŭ legăturĭ.

VII.

In legătură cu cele espuse până aci, vomŭ considera în cele următóre „noulŭ amorŭ" alŭ lui Lenau.

Locuinţa lui Lenau avea unŭ aspectŭ fórte tristŭ. Pe unul dintre pĕreţĭ atêrna o policióră cu cărţĭ, lângă ea unŭ dulapŭ de asemenea cu cărţĭ şi deasupra lui unŭ vulturŭ umplutŭ, ér lângă acesta o scăfârliă de omŭ. Pe unŭ scrinŭ văpsitŭ negru sta bustulŭ maiestosŭ alŭ lui Beethoven. Odaia avea o singură ferésträ de către curte, care nu o lumina prea bine. De minune corĕspundea ea cu disposiţiunea lui internă. In Iuniu merse la Ischl, dér aicĭ din causa timpului ploiosŭ şi neplăcutŭ, nu se simţi prea bine. Din Ischl a scrisŭ unui prietinŭ vienezŭ în 21 Iuliu următórele: „Erĭ hipocondria érăşĭ mĕ cuprinse. Ea veni fără de nicĭ o causă şi aşa de pe neaşteptate încâtŭ n'o potŭ caracterisa mai bine decâtŭ prin cuvintele: fără de veste a suflatŭ peste mine vêntulŭ tristŭ". In Augustŭ érăşĭ îlŭ vedemŭ în Viena unde a rĕmasŭ până la finea anului 1838 aprofundându-se totŭ mai multŭ în studiile bisericescĭ, filosofice şi istorice. Totŭ acestorŭ studii sacrifică şi jumĕtatea a. 1839 trăindŭ în deplină linişte sufletéscă. In Iuniu însĕ Sofia a călĕtoritŭ la Ischl ducêndŭ cu sine şi liniştea poetului. Lenau îi scrise o epistolă adêncŭ întristătóre: „In copilăria mea totdéuna m'am supĕratŭ grozavŭ când mergêndŭ în pădure aflam cuiburile góle de pasĕrĭ şi priviam cu duioşiă după pasĕrile ce sburau. Nicĭ acum nu păţescŭ, nu'mĭ merge mai bine, când uneorĭ păşescŭ în odaia d-tale. In ḑilele trecute am fost în Klosterneuburg unde stând la o masă cu unŭ prietinŭ în decursulŭ prânḑului şi elŭ supĕrându-se deodată grozavŭ, îmĭ spuse, că pe când îlŭ stăpânescŭ astfelŭ de cugete i-se pare ca şi când întrégă viéţa lui ar fi greşită. Elŭ a produsŭ în mine unŭ resentimentŭ amarŭ: ţi-aşŭ puté povesti despre acésta. Intr'adevĕrŭ că e grozavŭ acestŭ cugetŭ; elŭ s'ar preface îndată în cea mai crudă desperare, de cumva nu şĭ-ar afla sprijinŭ în altulŭ: Mântuesce-mĕ până când mĕ poţĭ mântui. Cine nu ţĭ-o spune acésta d-tale orĭ nu sciă că a suferitŭ naufragiu, durmindu'şĭ tristeţa, cu acela se'ntêmplă că valurile îlŭ scotŭ numai ca pe-unŭ cadavru la ţĕrmure, şi încă ca pe unŭ adevĕratŭ cadavru".

din Brașovŭ suntŭ: 23 băeţĭ, 17 fete și 3 femei, la olaltă 43.

După ocupaţiune au fostŭ:

a] baieţĭ:

din cl. II elem. 1, din cl. III elem. 5, din cl. IV elem. 12, din cl. I gim. 6, din cl. IV gim. 1, din cl. I reală 4, din cl. II r. 1 și 2 carĭ nu umblă la șcólă;

b] fete:

din cl. II 2, din cl. III 4, din cl. IV 8, din cl. V 3, ér 4 nu umblă la șcólă.

c] femei au fostŭ 3 lipsite de mijlóce și fără ocupaţiune.

Acestĭ discipulĭ suntŭ instruiţĭ în aceleașĭ óre de prelegere în 3 despărţăminte, împărţiţĭ fiindŭ în 3 odăi de șcólă, oferite spre acestŭ scopŭ din partea Onoratei Eforii a șcólelorŭ nóstre centrale din locŭ. Necesitatea a provocatŭ acéstă împărţire, negăsindŭ altŭ timpŭ potrivitŭ pentru separare completă. Acéstă împrejurare, precum și numĕrulŭ celŭ mare alŭ învăţĕceilorŭ a constituitŭ partea cea mai însemnată a greutăţii, cu care am avutŭ de a mĕ lupta și pe care am putut'o învinge érășĭ numai prin binevoitorulŭ ajutorŭ alŭ colegului meu d-lŭ Candidŭ Mușlea.

O ferbere fórte căldurósă domnesce între școlarĭ ca și între alţii afară de șcólă faţă de îmbrăţișarea lucrărilorŭ industriei de casă. Mai în fiecare ḑi întêmpinŭ rugărĭ de înscriere, carĭ însĕ cu mare părere de rĕu din lipsa de locŭ mĕ vĕdŭ necesitatŭ a le respinge, se înţelege nu în modŭ discuragiatorŭ ci mângăindu-i cu prospectele pentru viitorŭ.

Câtŭ privesce poporulŭ, apoi cu deplină satisfacţiune îmĭ permitŭ a observa că în timpulŭ din urmă au începutŭ a se insinua și a urma lucrările de împletiturĭ chiar și mame de familiă, precum s'a pututŭ vedé din cifrele de mai susŭ. Acéstă împrejurare este cu atâtŭ mai vrednică de consideratŭ, căcĭ se ajunge unŭ scopŭ duplu ba chiar multiplu astfelŭ, că pe când unŭ individŭ fără familiă își păstréză óre-cum numai pentru sine cunoscinţele câștigate în astfelŭ de ramĭ de activitate, pe atuncĭ o mamă séu unŭ tată de familiă împărtășesce cunoscinţele sale imediatŭ și altora instruindŭ acasă pe toţĭ membrii familiei sale.

Acésta ar fi calea cea mai scurtă, prin care s'ar puté întroduce și lăţi mai repede îndustria de casă în poporŭ spre îmbunĕtăţirea stării lui nu numai materiale, ci chiar și m o r a l e. O singură împrejurare s'ar păré mai puţinŭ amică acestui plausibil mijlocŭ, și anume aceea, că ómenii adulţĭ din poporŭ, în scurtŭ a lor pricepere a folosului cunoscinţelorŭ, ce li se dau gratuitŭ, aștéptă a fi plătiţĭ și încă plătiţĭ bine, ca și când prin astfelŭ de lucru alŭ lorŭ ar face altuia câștigŭ și nu lorŭ înși-șĭ. Cu timpulŭ însĕ sper, că se vorŭ convinge prin sine înșișĭ despre adevĕrata valóre a acestei întreprinderĭ humanitare și o vorŭ căuta fără pretensiunĭ de felulŭ acestora. Până atuncĭ însĕ va fi necesarŭ a căuta tóte mijlócele posibile, ca sĕ-i luminămŭ vederile faţă de binefacerile lucrului și sĕ-lŭ înduplecămŭ a se ocupa cu industria de casă.

„Poporului sĕ-i facĭ binele cu de-a-sila!"

Obiectele lucrate suntŭ păstrate în șcóla de lucru. La încheierea acestui cursŭ, care credŭ, că va urma prin luna Maiu, va fi acéstă colecţiune de obiecte disponibilă pentru vênḑare eventualŭ pentru păstrare ca modele pentru viitorŭ.

Acestŭ cursŭ încă a fostŭ cercetatŭ în mai multe rêndurĭ de Prea Onoratulŭ Domnŭ Protopresb. din locŭ I. Petricŭ, carele cu deosebitŭ interesŭ și bunăvoinţă a influinţatŭ în modŭ binefĕcătorŭ asupra inimilorŭ învĕţăceilorŭ începĕtorĭ industriașĭ.

Pentru ca sĕ se vaḑă prospectele viitorului industriei poporale aicĭ la noi, înainte de încheiarea acestui capitulŭ alŭ raportului de faţă fie-mĭ permisŭ a releva și etenţiunea unorŭ ómenĭ din afară faţă de productele cursului nostru. Indată după începutulŭ acestui cursŭ (alŭ doilea) fui întêmpinatŭ din partea a doi comercianţĭ cu întrebarea, că nu ar puté comanda la noi nisce corfe și coșurĭ, menite parte pentru păstrarea, parte pentru pachetarea și trimiterea unorŭ specii de marfă? — ḑicêndŭ, că suntŭ de preferitŭ coșurile faţă de lăḑĭ pentru pachetatulŭ multorŭ soiurĭ de marfă din tóte punctele de vedere. Se înţelege, că la instrucţiă nu se potŭ face obiecte după comandă, ci după practica metodică de învĕţatŭ; fiindŭ însĕ ómenĭ vêrstnicĭ iniţiaţĭ în astfelŭ de împletiturĭ, li s'ar puté da lorŭ astfelŭ de comande. Până acuma însĕ nu ne aflămŭ ajunșĭ la acéstă înlesnire.

(Va urma.)

In butulŭ acestei dispoziţii melancolice, séu chiar sub presiunea acesteia, Lenau în aceeașĭ ḑi a legatŭ o nouă dragoste. Femeea, care numai puţinŭ timpŭ a domnitŭ asupra inimei sale, era Carolina *Unghe*, cântăréţă renumită dela opera din Viena; o figură impunĕtóre dér eșită din farmeculŭ tinereţii, cu doi anĭ mai tînĕră decâtŭ Lenau. Când ea s'a întêlnitŭ prima dată cu elŭ în societatea contelui Haryos, i-a cântatŭ ariile minunate ale Catarinei *Schubert* „Wanderer" și „Grethenen", în modŭ răpitorŭ. „Unŭ adevĕratŭ sânge tragicŭ curge prin acéstă femeiă", scrie Lenau Sofiei. „In cântarea ei suferinţa se varsă ca o furtună preste inima mea. Am simţitŭ numai decâtŭ că m'a pĕtrunsŭ adêncŭ; m'am luptatŭ în contra voiei sale puternice, fiindcă nu'mĭ place sĕ'mĭ arătŭ în publicŭ sentimentalitatea, dér înzadarŭ. Când șĭ-a sfârșitŭ cântecculŭ, m'am mâhnitŭ grozavŭ asupra acestei femei, și m'am retrasŭ după geamulŭ ferestrei; dér ea m'a urmăritŭ, mĭ-a întinsŭ mâna ei tremurătóre și sinceră. Acésta m'a liniștitŭ căcĭ am observatŭ îndată că în inimile nóstre a învinsŭ o putere supremă".

(Va urma.)

Intêmplărĭ diferite.

Miresă spênḑurată. Intr'unŭ satŭ din comitatulŭ Bihorului s'a găsitŭ spênḑurată în bucătăriă o servitóre, care era miresa unui feciorŭ din satulŭ vecinŭ. Ea era îmbrăcată în haina de miresă. Poliţia descoperindŭ urme de omorŭ, procurorulŭ din Oradea-mare a fostŭ încunosciinţatŭ despre acéstă crimă.

O rupere de norĭ. Joi în 10 Aprilie, între têrgulŭ Hêrlău din judeţulŭ Botoșanĭ și satulŭ Băicenĭ din judeţulŭ Iașĭ, a fostŭ o înfricoșată rupere de norĭ. Pe la 8 óre séra se ridică un norŭ negru și amenințătorŭ. Ómenii, mai cu sémă din causa recoltelorŭ, Erau fórte îngrijiţĭ. Norii se totŭ apropiau. Nimicŭ nu-i putea opri: nicĭ vêntulŭ care se părea a bate în direcţiune opusă înaintărei lorŭ, nicĭ sunetulŭ clopotelorŭ dela bisericele din Hêrlău, Bădenĭ, Cotnarĭ, Ceplenița, Hodora, Băicenĭ și alte sate din împrejurimĭ, sunetŭ care după credinţa populară are puterea de a împrăștia norii. Norulŭ se totŭ întinse până ce cuprinse întregulŭ orisontŭ. Pe la 8 și jum. începu o plóiă torenţială, însoţită cu grindină de mărimea unei nucĭ. Dér de odată din norĭ valurĭ de apă începură sĕ curgă. Tuna și fulgera necontenitŭ, ér trăsnetele se succedau unulŭ după altul. Norii erau fórte aprópe de pămêntŭ și apĕsândŭ greu asupra straturilorŭ de jos ale atmosferei le făceau imposibile pentru respiraţiă. După o jumĕtate de oră valurĭ marĭ și impetuóse curgeau pe suprafaţa pămêntului, crescute de șiróiele ce veneau de pe înălţimea Catalinei și dealurile din împrejurimĭ. Era o privelisce grozavă. Vitele priponite au muritŭ în valurĭ de apă. Păreţii mai multorŭ case au fostŭ dĕrîmaţĭ și apa a pĕtrunsŭ în multe locuinţe. Terasamentulŭ șoselei Târgulŭ-frumosŭ-Hârlău a fostŭ luatŭ în întregime pe unele locurĭ și dus pe șesŭ la o depărtare de 5—6 metri. Stâncĭ uriașe, pe care puterea a 10 ómenĭ nu le-ar fi pututŭ urni din locŭ, au fostŭ prăvălite de pe înălţimile dealurilorŭ de puróele de apă. O móră din apropierea Cotnarilorŭ a fostŭ aprópe cu desĕvêrșire stricată, ér vr'o 8 stânjinĭ de lemne ce erau clădiţĭ lângă ea au fostŭ mânaţĭ de apă până la o luncă situată la o depărtare de vr'o 500 de metri, în copacii căreia s'au opritŭ. O altă móră dintre Băicenĭ și Hodora a fostŭ sfărîmată, ér morarulŭ cu doi copii au muritŭ înecaţĭ. Femeea sa a fost găsită a doua ḑi, înnomolită până aprópe de gâtŭ, de abia mai putêndŭ respira. Ea a fostŭ scăpată cu vieţă. O cirédă cu vre-o 50 de capete de vite a fostŭ înecată într'unŭ iazŭ, împreună cu văcarulŭ ce le păzea. Fratele comptabilului de pe moșia Cotnarĭ, cum venea călare către casă, a fostŭ luatŭ de valurĭ, din mijloculŭ satului, și s'a înecatŭ împreună cu calulŭ. Se ḑice că mai suntŭ și alţĭ morţĭ. Pagubele suntŭ fórte marĭ. Sĕmĕnăturile, care rĕsăriseră, suntŭ îngropate în pămêntŭ. Proprietarii ară de a doua óră. Podgoriile suntŭ în mare parte distruse, atâtŭ în Cotnarĭ câtŭ și în Hârlău, Buhalniţa și alte sate.

Literatură.

Romänische Revue; politisch-litterarische Monatschrift, erscheint in Resicza, Süd-Ungarn; Herausgeber *Dr. Cornelius Diaconovich.* IV. Jahrgang IV-V. Heft. Inhalt: Sachsen u. Romänen. [S. 177.] National-Bewusstsein, von A. Mocsonyi [S. 183.] Massregeln gegen die Rom. Presse. [S, 200.] — 1. Der Prozess der „Gaz. Trans." S. 200. 2. Der Pressprozess der „Tribuna." [S. 207.] Rundschau, [Zum Szörényer Mandat S. 231. — Die Artikel der „Kreuzzeitung" S. 232. — Von der Academie in Bucarest. S. 237. Ein rom. Creditinstitut S. 240. — Neue Magyarisirungsmassregeln. S. 240. — Romänischer Landwirthschaftsverein in Hermanstadt. S. 247.] Pelesch-Ballade, Aus dem Romänischen des. V. Alexandri von L. V. Fischer. [S. 249.] Romänisches Bauernleben, von M. Hârsu, I. Die Kindstaufe, frei nach Lambrior [S.254.] Die Bezihungen der Chemie zur Bild. Kunst, insbesondere zur Melerei, Vortrag gehalten im k. k, oesterr. Museum für Kunst u. Industrie in Wien, von Nicolae Teclu. [S. 257.] Ion Istetzul, Erzählung v. V. A. Urechiă, übersetzt von Peter Brosteanu. [S. 258.] Litteratur. [Der II. Almanach der „România Jună." — In der Irre. — „Incercărĭ literare" von Ad. Xenopol. S. 286.] Inserate. S. 287.]

Pränumerationspreis, für Österreich-Ungarn 10 Gulden jährlich, für Deutschland 12 Mark, für das übrige Ausland 20 Francs i. G. zahlbar am Sitze der Direction. Abonemens werden nur für ein ganzes Jahr eingegangen.

Preţulŭ pentru Austro-Ungaria 10 florinĭ, pentru străinĕtate 20 francĭ în aurŭ pe anŭ. Abonamentele se facŭ numai pe anulŭ întregŭ.

D-șóra Aurelia Chiţu.

Ḑiarele italiane și francese din sĕptĕmâna trecută spunŭ următórele:

O artistă română, care face acum parte din trupa teatrului R i s t o r i la Verona, a fostŭ într'o séră pe scenă cuprinsă de o ciudată alucinaţiune.

Se juca opera lui Gomès, G u a r a n i; alŭ treilea actŭ se sfêrșise, cortina se lăsà. Aurelia Chiţu, care juca pe C e c i l i a, deși cortina se lăsa, rĕmase nemișcată în avantscenă, lângă rampă. Gândirea 'i era absorbită — a spusŭ ea pe urmă — de vestile politice ce'i soséu din Bucuresci, din patriă, unde manifestanţĭ revoluţionarĭ fuseseră împușcaţĭ.

Cortina se lăsa mereu și era s'o lovéscă în capŭ, décă tenorulŭ Ottaviani nu s'ar fi repeḑitŭ și nu ar fi scăpat-o din primejdiă. D-șóra Chiţu însĕ, perdută în gândirea sa, creḑu că vede unŭ caporalŭ românŭ și începu sĕ strige:

— Nu! nu! lăsaţi-mĕ, nu mĕ'mpușcaţĭ, eu nu manifestezŭ, eu nu suntŭ radicală!

Acéstă alucinaţiune însĕ nu ţinu multŭ; publiculŭ rechiămà pe tênĕra cântăreţă cu tunete de aplause. D-șóra Chiţu nu șĭ-a făcutŭ nicĭ unŭ rĕu.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.")

Budapesta, 14 Maiu. La ameḑĭ au apărutŭ în ediţiă estraodinară foile oficiale din Budapesta și Viena cu unŭ ordinŭ alŭ monarchului, prin care 23 de regimente primescŭ pentru totdéuna numele monarchilorŭ dela Maria Teresia încóce și ale comandanţilorŭ distinși din acelŭ timpŭ. In primulŭ locŭ, regimentulŭ din Budapesta primì numele „Maria Teresia".

Viena, 14 Maiu. Desvălirea monumentului Mariei Teresia s'a făcutŭ la óra 1 din ḑi, în presenţa întregei Curţĭ, a ministrilorŭ, prelaţilorŭ, generalilorŭ, magnaţilorŭ, Reginei Serbiei, și a unei numeróse mulţimĭ amĕsuratŭ programului, între bubuiturile tunurilorŭ și sunetulŭ clopotelorŭ. Séra a fostŭ la opera Curţii teatru în mare ţinută (theatre-paré.)

Valenciennes, 14 Maiu. Boulanger a sositŭ aci și a fostŭ viu aclamatŭ. S'au auḑitŭ și fiuerăturĭ.

DIVERSE.

Familiile germane în casŭ de mobilisare. Ḑiarele militare germane publică textulŭ legii din 24 Februarie 1888 privitóre la ajutóre care se vorŭ da familiilorŭ sĕrmane ale ómenilorŭ chemaţĭ în casŭ de mobilisare. Legea prevede numai familiile ómenilorŭ din reservă, din „Landwehr" și „Landsturm"; și ajutorulŭ nu se va datori decâtŭ acelorŭ membri ai familiei, alŭ cărorŭ unicŭ susţinĕtorŭ era soldatulŭ chematŭ sub steagŭ. Femeia soldatului va primì celŭ puţinŭ 9 mărcĭ pe lună érna, și 6 mărcĭ véra. Copii mai micĭ de 15 anĭ, séu déca nu suntŭ copii, membrii familiei, carĭ ar puté eventualŭ sĕ céră ajutorŭ, primescŭ celŭ puţinŭ 4 mărcĭ pe lună. Pensiunea acésta în banĭ va puté fi preschimbată în alocaţiunĭ de hrană. Dreptulŭ de a primì ajutóre se va stabilì de o comisiune locală, din care va face parte unŭ oficerŭ, delegatŭ alŭ comandantului districtului de Landwehr.

Bursa de Bucurescĭ.

Cotă oficială dela 28 Aprile st. v. 1888.

	Cump.	vênd.
Renta română 5%	91—	92.¼
Renta rom. amort. 5%	89.—	90.¾
Renta convert. 6%	90.—	90.¾
Impr. oraș. Buc. 20 fr.	35.—	38.—
Credit fonc. rural 7%	105.—	104.—
„ „ „ 5%	89.¾	70.¼
„ „ urban 7%	103.—	103.½
„ „ „ 6%	96.—	97.—
„ „ „ 5%	85.½	86.—
Banca naţ. a Rom. 500 Lei.	—.—	—.—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—.—	—.—
Ac. de asig. Naţională.	—.—	—.—
Aurŭ contra bilete de bancă	15.¾	16.—
Bancnote austr. contra aurŭ	2.—	2.2—
Aurŭ contra argintŭ séu bilete	15.¾	16.—
Florinŭ valóre austriacă	2.—	2.2

Cursulŭ pieţei Brașovŭ

din 28 Aprilie st. v. 1888

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	8.56	8.56
Argintŭ românescŭ	8.50	8.54
Napoleon-d'orĭ	10.02	10.05
Lire turcescĭ	11.30	11.35
Imperialĭ	10.30	10.35
Galbinĭ	5.89	5.92
Scris. fonc. „Albina" 6%	101.—	—.—
„ „ „ 5%	98.—	98.50
Ruble rusescĭ	106.—	105.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.	

Cursulŭ la bursa de Viena

din 12 Maiu st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	97.25
Renta de hârtiă 5%	85.70
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	95.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	126.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	114.50
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.95
Napoleon-d'orĭ	10.04
Bonurĭ rurale ungare	105.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.80
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.25
Bonurĭ rurale Transilvane	104.—
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ urgurescŭ	122.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungur.	279.25
Acţiunile băncei de creditŭ austr.	278.60
Renta de hârtiă austriacă	78.65
Renta de argintŭ austriacŭ	80.25
Renta de aurŭ austriacă	109.60
Losurĭ din 1860	133.50
Acţiunile băncei austro-ungare	874.—
Mărcĭ 100 împ. germane	62.19
Londra 10 Livres sterlinge	126.90
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	124.50

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu

Nr. 41—1888
Senatulŭ scolasticŭ.

CONCURSŬ

pentru ocuparea staţiunei docenţiale din parochia gr. cath. Romuli din vicariatulŭ Rodnei, carea devenise vacantă, cu soluţiune anuală de 200 fl. v. a., cuartirŭ provědutŭ cu edificie economice, lemne focalĭ gratis şi grădina şcólei în folosinţa învěţătorului.

Doritorii de a dobêndi acéstă staţiune au de a'şĭ aşterne rugările lorŭ provědute cu documentele de cualificaţiune docenţiale la senatulŭ scolasticŭ conf. gr. cath. din Romuli, posta ultimă Năsĕudŭ, până în 10 Iunie 1888.

Din şedinţa senatului scolasticŭ conf. gr. cath. ţinută în 29 Aprilie 1888.

Paulŭ Chita,
preşedintele senatului scolasticŭ.

60,3—1

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugăm pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sě binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sě binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sě arate şi posta ultimă.

Administraţiunea „Gaz. Trans.“

Tipografia A. MUREŞIANU Braşovŭ.